

اعتباریابی و هنجاریابی پرسشنامه سبک هویت (ISI - 6G)

چکیده

در این پژوهش با استفاده از روش آماری تحلیلی عاملی، پایایی و اعتبار پرسشنامه سبک هویت (ISI - 6G) بررسی شد. این پرسشنامه از همسانی درونی مناسبی برخوردار است. اعتبار این پرسشنامه به وسیله اجرای همزمان آن با مقیاس سلامت عمومی گلدبرگ (GHQ-28) در میان دانش‌آموزان دبیرستانی اصفهان سنجیده شد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که پرسشنامه سبک هویت از اعتبار بالایی برخوردار است و در نتیجه می‌تواند ابزار مناسبی برای ارزیابی شکل‌گیری هویت از دیدگاه پردازش اطلاعات مربوط به خویشتن باشد. با توجه به نتایج تحقیق حار، پیشنهاد می‌شود که ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه بر روی سایر گروه‌های سنی و جمعیت‌های بالینی و غیربالینی دیگر و سایر متغیرهای شخصیتی مورد بررسی قرار گیرد.

کلید واژه: پایگاه هویت، شکل‌گیری هویت، سبک‌هویت، نوجوان، سلامت روانی

مقدمه

اریکسون^۲ (۱۹۶۳) به نقل از وایت^۳ و همکاران، (۱۹۹۸) این نظریه را ارائه داد که افراد هشت مرحله متوالی رشد روانی - اجتماعی را پشت سر می‌گذارند، که هر کدام براساس موفقیت مرحله قبل استوارند. فرضیه او این است که بیشترین مشکلات رشدی طی دوره نوجوانی یعنی مرحله پنجم رشد روی می‌دهد. این مرحله هویت در برابر سردرگمی نقش به‌عنوان بحران هویت در نظر گرفته شده است. تجارب در این مرحله رشد می‌تواند به‌طور مستقیم بر مراحل بعدی زندگی اثر بگذارد. طی این مرحله رشد جستجوی حرفه، ارزش‌ها و باورها آغاز می‌شود. من کیستم؟ به کجا می‌روم؟ و چه خواهم شد؟ سؤال‌هایی هستند که این تجربه را مشخص می‌کنند.

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین

2- Erikson

3- White

مارسیا^۱ (۱۹۶۶) در پارادایم پایگاه هویت، بحرات هویت را در دو مقوله یعنی میزان کاوش فردی (که بحران نامیده می‌شود) در مراحل شخصی یا موقعیتی (برای مثال، کاوش در باورهای مذهبی) و میزان تعهد فرد به این مسائل (برای مثال، تعهد به مذهب خاص) مفهوم‌سازی کرده است. وی این دو سازه را از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختمند عملیاتی کرده است. (بحث در مورد بعضی مسائل کلیدی امکان شکل‌گیری یینش در مورد میزان درگیری افراد با مسائل شغلی و عقیدتی را فراهم نمود و باعث اضافه شدن حوزه‌های بین فردی گردید). مارسیا در پایان مصاحبه، پایگاه هویتی افراد را تعیین نمود. افراد دارای میزان کاوش و تعهد پایین را در پایگاه هویت سردرگم قرار داد و افراد دارای تعهد بالا ولی میزان کاوشگری پایین را هویت زودرس نامید و افراد دارای تعهد پایین ولی کاوشگری بالا را مهلت‌خواه یا دارای هویت معوق نامید و افراد دارای کاوشگری بالا و تعهد بالا، کسانی هستند که بحران هویت را حل کرده و هویت موفق دارند. پارادایم پایگاه هویت به‌طور کامل توسط افرادی مانند بورن^۲ (۱۹۷۸_a و ۱۹۷۸_b)، گراجر^۳ (۱۹۸۶)، مارسیا (۱۹۸۰)، مارسیا، واترمن^۴، ماته‌سون^۵، آرشر^۶، واورلوفسکی^۷ (۱۹۹۳)، واترمن (۱۹۸۸) بسط و گسترش یافته است. آدامز^۸ و همکاران (آدامز، شی^۹ و فیچ^{۱۰}، ۱۹۷۹، بنی‌یون^{۱۱} و آدامز، ۱۹۸۶، گراته‌وانت^{۱۲} و آدامز ۱۹۸۴) یک مقیاس مداد و کاغذی معتبر تحت عنوان مقیاس عینی گسترش یافته پایگاه هویت من^{۱۳} (EOM-EIS) تهیه کردند. مفهوم‌سازی مارسیا (۱۹۶۶) از چهار پایگاه هویتی حفظ گردید و ابعاد توصیف‌کننده روابط بین فردی به آنها اضافه گردید. مقیاس EOM-EIS امکان دسترسی به جامعه‌ها و نمونه‌های با حجم بزرگتر را برای افزایش توان

- 1- Marcia
- 2- Bourne
- 3- Kroger
- 4- Waterman
- 5- Matteson
- 6- Archer
- 7- Orlofsky
- 8- Adams
- 9- Shea
- 10- Fitch
- 11- Bennion
- 12- Gratevant
- 13- Extended Objective measure of ego Identity status

تکنیک‌های آماری جدید فراهم نمود (آدامز، آبراهام^۱ و مارکستروم^۲، ۱۹۸۷؛ آدامز و فیچ، ۱۹۸۲؛ کریستوفرسون^۳، جونز^۴ و سلز^۵، ۱۹۸۸؛ دیک^۶ و آدامز، ۱۹۹۰؛ جونز و هارتمن^۷، ۱۹۸۸؛ جونز و هارتمن، جراکوسکی^۸ و گلايدر^۹، ۱۹۸۹).

تحقیقات متعددی نشان داده که مقیاس EOM-EIS برای متمایز ساختن پایگاه هویت جوانان دارای رفتارهای مشکل‌زا مفید بوده است (کریستوفرسون و همکاران، ۱۹۸۸؛ جونز و هارتمن، ۱۹۸۸؛ جونز و همکاران، ۱۹۸۹؛ جونز و استرایت‌متر^{۱۱}، ۱۹۸۷؛ روترام‌بوروس^{۱۱}، ۱۹۸۹).

روش نمره‌گذاری EOM-EIS برای طبقه‌بندی افراد این گونه است که نمره Z فرد فقط در یکی از چهار پایگاه هویت یک انحراف استاندارد (+1SD) بالاتر از میانگین باشد (گراته و انت و آدامز، ۱۹۸۴). این قاعده باعث می‌شود که نسبت کمی از افراد پایگاه هویتی خالص و ۶۰ تا ۷۰ درصد افراد نمونه طبقه‌بندی نمی‌شوند (جونز، آکرز^{۱۲} و وایت، ۱۹۹۴). افراد طبقه نشده یا هیچ یک از ملاک‌های پایگاه‌ها را ندارند که به‌عنوان افراد معوق دارای نیم‌رخ پایین در نظر گرفته شوند یا افراد ملاک‌های بیش از یک پایگاه هویتی را دارند که به‌عنوان افراد در حال گذر در نظر گرفته می‌شوند (جونز و همکاران، ۱۹۹۷ ص ۵۳۷). امکان استفاده از مقیاس EOM-EIS به‌عنوان متغیرهای پیوسته یا استفاده از نقاط برش متفاوت وجود دارد. هرچند این امر بندرت صورت می‌گیرد (برزونسکی و نای‌می‌یر^{۱۳}، ۱۹۸۸؛ روترام - بورس، ۱۹۸۹). علاوه بر این جونز و همکاران او گزارش می‌دهند که تغییر نقطه برش از +1SD به +۰/۵SD موجب افزایش قابل توجه نسبت پاسخ‌دهنده‌های طبقه‌بندی شده به‌عنوان پایگاه هویتی خالص نمی‌شود.

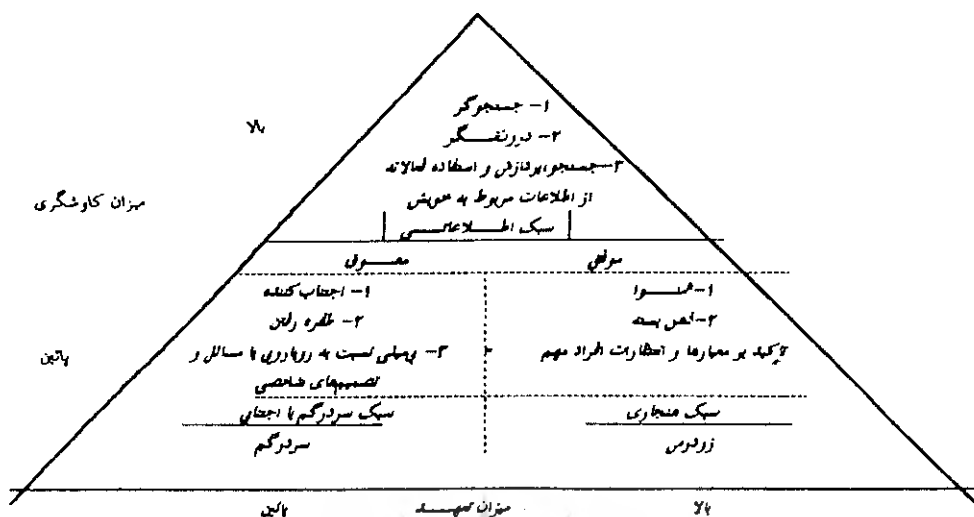
- 1- Abraham
- 2- Markstrom
- 3- Christopherson
- 4- Jones
- 5- Sales
- 6- Dyk
- 7- Hartmnn
- 8- Grochowski
- 9- Glider
- 10- Streitmatter
- 11- Rotheram-Borus
- 12- Akers
- 13- Neimmeyer

پرسشنامه سبک هویت^۱ (ISI) (برزونسکی،^۲ ۱۹۸۹، ۱۹۹۲) برای نشان دادن جنبه دیگری از بحران هویت یعنی فرآیندهای شناختی درگیر در مقابله و حل مسأله میان افراد در مراحل گوناگون بحران هویت طراحی شده است. برزونسکی و همکارانش، هریک از نمرات سه مقیاس پرسشنامه سبک هویت را به نمره Z تبدیل نمودند و مقیاسی را که دارای نمره Z بالاتر بود پاسخ‌دهنده را در آن طبقه قرار می‌دادند. براساس این روش، پرسشنامه سبک هویت تمام آزمودنی‌ها را در یکی از سه سبک هویتی اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم یا اجتنابی قرار می‌داد (برزونسکی و سالیوان^۳، ۱۹۹۲). داده‌های استاندارد شده برای نمرات مقیاس ISI وجود ندارد. یک مشکل مربوط به تبدیل نمره Z و روش طبقه‌بندی این است که مقایسه‌ها را نمی‌توان برای تمام نمونه‌ها به کاربرد مگر میانگین انحراف استاندارد نمرات خام گزارش شوند.

طبقه‌بندی‌های سبک هویت (ISI) با طبقه‌بندی‌های پایگاه هویت (EOM-EIS) همبستگی دارند (برزونسکی، ۱۹۹۰؛ برزونسکی و نای می‌یر، ۱۹۹۴؛ استرایت‌متر، ۱۹۹۳). افرادی که به‌عنوان سبک هویت سردرگم یا اجتنابی طبقه‌بندی می‌شوند همانند افراد دارای پایگاه هویتی سردرگم در EOM-EIS (بنی‌یون و آدامز، ۱۹۸۹) تمایل به تعلل و اجتناب از روبرو شدن با مسائل شخصی خود دارند. افرادی که به‌عنوان سبک هویت هنجاری طبقه‌بندی می‌شوند همانند افراد دارای پایگاه هویتی زودرس هستند. به‌عبارت دیگر، آنان تمایل به هم‌رنگی با نظرات و خواسته‌های افراد مهم دارند. آنها ارزش‌ها، باورها و شیوه‌های مقابله که توسط افراد قوی و مقتدر تجویز شده‌اند را قبل از بلوغ درونی می‌کنند. بالاخره افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی واجد سطح بالایی از کاوشگری هستند و ممکن است سطح بالا یا پایینی از تعهد را از خود نشان دهند. بنابراین، پیش‌بینی می‌شود که افراد دارای پایگاه هویتی معوق یا موفق، نمرات Z بالاتری در سبک اطلاعات‌مدار دارند. ویژگی متمایز این افراد باز بودن آنها و میل به جستجوی گزینه‌های کارکردی و جانشینی برای حل مشکلات می‌باشد. نمودار ۱ مطابقت سبک‌های هویت و پایگاه‌های هویت را نشان می‌دهد.

معرفی پرسشنامه سبک هویت (SIS)

پرسشنامه سبک هویت (برزونسکی، ۱۹۹۲) یک مقیاس ۴۰ سؤالی است که ۱۱ سؤال آن مربوط به مقیاس اطلاعاتی ۹۰ سؤال آن مربوط به مقیاس هنجاری و ۱۰ سؤال آن مربوط به مقیاس

شکل ۱ - مطابقت پایگاه‌های هویت و سبک‌های هویت برحسب فرآیندهای کاوشگری و تعهد (اقتباس از وایت و همکاران، ۱۹۹۸)

سردرگم یا اجتنابی و ۱۰ سؤال دیگر مربوط به مقیاس تعهد است که برای تحلیل ثانویه استفاده می‌شود و یک سبک هویتی محسوب نمی‌شود. پاسخ آزمودنی‌ها به سؤالات به شکل طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد که شامل کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵ می‌باشد. جدول شماره ۱ شماره سؤالات مربوط به هر مقیاس پرسشنامه سبک هویت را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱ - سؤالات مقیاس‌های سبک هویت

سؤالات	مقیاس
۳۷-۳۵-۳۳-۳۰-۲۶-۲۵-۱۸-۱۶-۶-۵-۲	اطلاعاتی
۴۰-۳۴-۳۲-۲۸-۲۳-۲۱-۱۹-۱۰-۴	هنجاری
۳۸-۳۶-۳۱-۲۹-۲۷-۲۴-۱۷-۱۳-۸-۳	سردرگم یا اجتنابی
۳۹-۲۲-۲۰-۱۵-۱۴-۱۲-۱۱-۹-۷-۱	تعهد

* سؤالات ستاره‌دار معکوس نمره‌گذاری می‌شوند.

برونزسکی (۱۹۹۲_ا) پایایی درونی (ضریب آلفا) مقیاس اطلاعاتی را $0.62 = \alpha$ ، مقیاس هنجاری $0.66 = \alpha$ و مقیاس سردرگم یا اجتنابی را $0.73 = \alpha$ گزارش کرده است. در مطالعه وایت و همکاران (۱۹۹۸) ضرایب آلفا برای مقیاس سردرگم یا اجتنابی (فرم ISI-6G) $0.78 = \alpha$ و فرم ISI اصلی $0.77 = \alpha$ (آلفا) بیشتر از مقیاس هنجاری (فرم ISI-6G) $0.64 = \alpha$

و فرم ISI اصلی $0/67 = \text{آلفا}$) و مقیاس اطلاعاتی (فرم ISI-6G $0/59 = \text{آلفا}$ و فرم ISI اصلی $0/64 = \text{آلفا}$) گزارش شده است. این ضرایب شبیه ضرایب گزارش شده توسط برزونسکی (۱۹۹۲) و وایت و جونز (۱۹۹۶) می‌باشد. برزونسکی و سالیوان (۱۹۹۲) دریافتند که مقیاس اطلاعاتی به دو عامل جداگانه تقسیم می‌شود که نشان‌دهنده سطح بالا و پائین تعهد است و نشان می‌دهد که نمره سبک اطلاعاتی یک متغیر سبک اطلاعاتی یک متغیر پیچیده است. بنابراین پایایی کمتر مقیاس اطلاعاتی تعجب ندارد. می‌توان تغییر تعهد را به منظور تفکیک افراد دارای تعهد زیاد و کم در مقیاس اطلاعات به کاربرد (برزونسکی و نای می‌یر، ۱۹۹۴). به طور کلی مقیاس ISI-6G موازی مقیاس ISI اصلی است و با اندازه‌های ملاک گوناگون به شیوه‌های پیش‌بینی شده ارتباط دارد.

برزونسکی و سالیوان (۱۹۹۲) تبدیل نمرات خام به نمره Z برای طبقه‌بندی افراد پیشنهاد نموده‌اند. طبقه‌بندی افراد براساس بالاترین نمره خام در مقیاس، یک روش ساده به نظر می‌رسد. اما بررسی میانگین پاسخ‌های سؤال‌های سه سبک هویتی (با نمرات خام) در نمونه‌های مختلف نشان می‌دهد که بیشتر افراد در طبقه سبک اطلاعاتی یا هنجاری قرار می‌گیرند (برزونسکی، ۱۹۹۳، برزونسکی و سالیوان، ۱۹۹۲، وایت و جونز، ۱۹۹۶) که این عامل قوی پذیرش اجتماعی را نشان می‌دهد. توصیه به طبقه‌بندی افراد برحسب بالاترین نمره Z یکی از روش‌های کاهش این سوگیری می‌باشد و افراد بیشتری را در طبقه سردرگم یا اجتنابی قرار می‌دهد. این روش نمره‌گذاری یک متغیر هویتی طبقه‌ای را به وجود می‌آورد و برای محققانی که علاقمند به بررسی متغیرهای دیگری که از لحاظ سبک هویتی متفاوتند ضروری است (مانند استفاده ANOVA برای مقایسه تفاوت‌های بین گروه‌های سبک هویت با یک متغیر وابسته پیوسته یا از طریق تحلیل تمیز با متغیرهای پیوسته که سبک‌های هویت را پیش‌بینی می‌کنند).

یکی از روش‌های دیگر تحلیل نمرات سبک هویت، میانگین پاسخ‌های کل نمونه (براساس نمره خام) برای هر سبک و هر فرد می‌باشد و به‌عنوان متغیر وابسته پیوسته می‌باشد. این روش به محققان اجازه می‌دهد که پیش‌بینی کنند کدام گروه‌ها نمرات خام بالاتری در هر سبک هویت دارند. افرادی که موافق به انتخاب برخی از این گزینه‌ها می‌شوند، احساس شادکامی بیشتر و جهت‌گیری بیشتری در زندگی دارند تا کسانی که موفق به کاوشگری و تعهد بعید نمی‌شوند. افراد دارای سبک هویت هنجاری نیز برحسب خوش‌بینی، وابستگی متقابل و مذهبی بودن بسیار شبیه افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی هستند.

وایت و همکارانش (۱۹۹۸) از طریق توافق بین فرم اصلی ISI و فرم ISI-6G روایی همگرا را بررسی و مشاهده کردند که نمرات خام هر دو مقیاس بسیار به هم شبیه است. ضریب همبستگی این دو فرم نیز بالا و در سطح $p < 0.01$ معنی دار بود (اطلاعاتی = 0.81 ، هنجاری = 0.85 و سردرگم یا اجتنابی = 0.85).

وایت و همکارانش (۱۹۹۸) همچنین با استفاده از نمرات Z افراد را در سه سبک هویتی قرار دادند و برای هر گروه نمرات خام پیوسته مقیاس‌های شخصیتی از قبیل خوش‌بینی، وابستگی متقابل و مذهبی بودن تهیه کردند. نتایج تحلیل واریانس نشان داد که گروه‌ها تفاوت معنی دار دارند. آزمون تعقیبی نشان داد که بین آزمودنی‌های گروه سردرگم یا اجتنابی و دو گروه دیگر تفاوت معنی داری در هر سه مقیاس وجود دارد. افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی، نمرات خوش‌بینی بالاتر و وابستگی متقابل کمتری دارند. آنها الگوهای رفتاری و نگرشی از خودشان نشان می‌دهند که اراده‌ی آینده‌مدار را برای کاوشگری گزینه‌های سودمند در موقعیت‌های دارای نمرات خام بالاتر در سبک هویت سردرگم یا اجتنابی مصرف الکل را زودتر شروع کرده‌اند و برعکس آزمودنی‌های دارای نمرات بالاتر در سبک هویت اطلاعاتی و هنجاری دیرتر مصرف الکل را شروع کردند (روایی ملاکی).

روش

آزمودنی‌های پژوهش را ۱۸۳۲ دانش‌آموز مقطع دبیرستان تشکیل داده‌اند که شامل ۹۶۸ دختر و ۸۶۴ پسر است. این افراد از دبیرستان‌های دخترانه و پسرانه دو ناحیه (ناحیه ۲ و ۳) از ۵ ناحیه آموزش و پرورش شهر اصفهان به‌طور تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق دانش‌آموزان ۱۷ ساله بیشترین فراوانی را از لحاظ سنی دارند و حداقل و حداکثر سن آنها به ترتیب ۱۴ و ۲۰ سال می‌باشد. پرسشنامه سبک هویت (ISI-6G) به‌صورت گروهی اجرا شد.

یافته‌ها

الف) تحلیل عاملی پرسشنامه سبک هویت (ISI-6G)

برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شد. ابتدا در رابطه با قابلیت ۳۰ ماده پرسشنامه سبک هویت برای تحلیل عاملی، آزمون KMO انجام شد که ضریب به‌دست آمده رضایت‌بخش بود ($KMO = 0.810$). همچنین آزمون بارتلت برای کرویت در سطح $P < 0.0001$ معنی دار بود ($X^2 = 6295/15$) در تحلیل عاملی از روش مؤلفه‌های اصلی بارهای عاملی حداقل

۰/۳۵۴ استفاده شد. به عبارت دیگر، ضریب همبستگی ۰/۳۵۴ به عنوان حداقل همبستگی قابل قبول بین هر سبک و عامل استخراج شده تعیین گردید. نتایج تحلیل عوامل نشان داد که سه عامل قوی معنی دار با ارزش ویژه بالاتر از ۱ و روش مؤلفه‌های اصلی قابل استخراج ۲۶/۳ درصد واریانس را تبیین می‌کند. بنابراین، پرسشنامه سبک هویت به سه عامل تقلیل می‌یابد که با ساخت مقیاس هماهنگ می‌باشد (جدول شماره ۲).

جدول شماره ۲ - خلاصه نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه سبک هویت

مقیاس و شماره سؤال	مطالعه برزونسکی (۱۹۹۲)			مطالعه وایت و همکاران (۱۹۹۸)			تحقیق حاضر		
	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳
اطلاعاتی									
۲	۰/۳۵			۰/۳۹			۰/۵۲		
۵	۰/۴۹	۰/۳۳		۰/۴۴					
۶	۰/۳۷			۰/۴۸			۰/۴۳۵		
۱۶									
۱۸	۰/۵۵			۰/۴۶					
۲۵	۰/۵۵			۰/۵۸			۰/۵۷۳		
۲۶	۰/۳۸								
۳۰	۰/۴۸			۰/۵۱					
۳۳	۰/۵۶			۰/۵۹			۰/۵۵۶		
۳۵	۰/۳۴						۰/۵۰۶		
۳۷	۰/۵۷			۰/۵۰			۰/۶۱۷		
هنجاری									
۴		۰/۵۸			۰/۴۸				۰/۳۵۴
۱۰		۰/۵۵			۰/۴۴				۰/۳۹۱
۱۹		۰/۶۱			۰/۶۲				
۲۱									۰/۳۷۱
۲۳		۰/۶۰			۰/۶۶				
۲۸		۰/۷۲			۰/۶۷				
۳۲		۰/۳۷			۰/۳۷				
۳۴		۰/۴۵			۰/۴۷				۰/۴۳۴
۴۰		۰/۳۹			۰/۳۱				۰/۳۹۹
سردرگم									
۳		۰/۶۰					۰/۴۹۵		
۸	۰/۳۲	۰/۵۴					۰/۵۲۰		
۱۳		۰/۶۲					۰/۴۸۷		
۱۷		۰/۵۵					۰/۴۱۵		
۲۴		۰/۶۱					۰/۵۲۰		
۲۷		۰/۵۴					۰/۵۸۶		
۲۹		۰/۵۵					۰/۵۳۲		
۳۱		۰/۵۳					۰/۵۴۶		
۳۶		۰/۵۳					۰/۳۸۶		
۳۸		۰/۴۰							۰/۳۳

توجه: فقط بارهای عاملی بیشتر از ۰/۳۰ در جدول آورده شده‌اند.

میانگین (و انحراف معیار) نمره‌های خام آزمودنی‌ها در سه سبک هویت به تفکیک برای فرم اصلی پرسشنامه سبک هویت (ISI)، فرم ISI-6G و تحقیق حاضر آورده شده است (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳ - میانگین و انحراف استاندارد نمرات آزمودنی‌ها در سه سبک هویت

تحقیق حاضر		فرم ISI-6G		فرم ISI		تحقیق سبک هویت
S	X	S	X	S	X	
۰/۱۶۶	۲/۳۶	۰/۱۴	۲/۵۸	۰/۱۴۲	۲/۶۱	اطلاعاتی
۰/۱۵۴	۲/۳۷	۰/۱۵۱	۲/۴۵	۰/۱۵۳	۲/۴۴	هنجاری
۰/۱۸۲	۲/۶۲	۰/۱۵۸	۲/۴۸	۰/۱۵۷	۲/۵۰	سردرگم یا اجتنابی

مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین میانگین‌های سبک‌های هویتی در سه مطالعه مذکور وجود ندارد.

جدول شماره ۴ - توزیع فراوانی سبک هویت آزمودنی‌های تحقیق

درصد	فراوانی	سبک هویت
۴۶/۳	۸۴۸	اطلاعاتی
۳۸/۱	۶۹۸	هنجاری
۱۵/۶	۲۸۶	سردرگم یا اجتنابی
۱۰۰	۱۸۳۲	کل

جدول بالا نشان می‌دهد که ۴۶/۳ درصد آزمودنی‌های دارای سبک هویت اطلاعاتی، ۳۸/۱ درصد آنان سبک هنجاری و ۱۵/۶ درصد نیز سبک سردرگم یا هنجاری دارند.

ب) پایایی پرسشنامه سبک هویت

برای ارزیابی و سنجش همسانی درونی پرسشنامه سبک هویت، ضریب آلفای کرونباخ بر روی داده‌های نمونه اصلی ($N = 1832$) محاسبه شد. نتایج در جدول شماره ۵ آورده شده است. ملاحظه می‌شود که ضرایب به‌دست آمده با ضرایب محاسبه شده توسط برزونسکی (۱۹۹۲)، وایت و همکارانش (۱۹۹۸) بسیار نزدیک هستند.

در پژوهش حاضر جهت اعتبار پرسشنامه سبک هویت از مقیاس سلامت عمومی گلدبرگ (GHQ-28) استفاده شده است. مقیاس سلامت عمومی دارای ۲۸ ماده است و آزمودنی به یکی از

چهار گزینه «به هیچ وجه»، نه بیش از حد معمول»، «بیش از حد معمول» و «بسیار بیش از حد معمول» پاسخ می دهد. گرفتن نمره بالا در آن نشان دهنده سلامت عمومی پایین است. مقیاس سلامت عمومی از پایایی بسیار مطلوبی (ویلیامز، گلدبرگ و ماری، ۱۹۸۸ به نقل از هاشم زاده و همکاران، ۱۳۷۹) برخوردار است.

جدول شماره ۵ - ضرایب همسانی پرسشنامه سبک هویت به تفکیک آزمودنی های دختر و پسر و کل نمونه

مقیاس	دختر	پسر	کل
کل پرسشنامه	۰/۷۴	۰/۷۲	۰/۷۳
سبک هویت اطلاعاتی	۰/۶۵	۰/۷۰	۰/۶۷
سبک هویت هنجاری	۰/۵۱	۰/۵۴	۰/۵۲
سبک هویت سردرگم یا اجتنابی	۰/۶۳	۰/۶۰	۰/۶۲
مقیاس تعهد	۰/۵۷	۰/۵۶	۰/۵۷

در این تحقیق، پرسشنامه سبک هویت و مقیاس سلامت عمومی گلدبرگ (GHQ-28) به طور همزمان به ۱۸۳۲ دانش آموز دبیرستانی (۹۶۸ دختر و ۸۶۴ پسر) داده شد. ضرایب همبستگی بین نمره های آزمودنی ها در سه سبک هویت و مقیاس سلامت عمومی و مقیاس های فرعی آن برای کل آزمودنی ها در جدول شماره ۶ آورده شده است. این یافته ها بیانگر اعتبار پرسشنامه سبک هویت می باشد.

جدول شماره ۶ - همبستگی سبک های هویت با سلامت روانی و مؤلفه های آن

سلامت روانی سبک های روانی	سلامت روانی	افسردگی	اضطراب	اختلال در عملکرد اجتماعی	نشانه های جسمانی
سبک اطلاعاتی	۰/۷۳**	۰/۱۱۵**	۰/۰۰۹	۰/۰۸۷**	۰/۰۰۳
سبک هنجاری	۰/۲۲۷**	۰/۲۴۲**	۰/۱۵۰**	۰/۱۷۲**	۰/۱۵۵**
سبک سردرگم	-۰/۰۴۱*	-۰/۰۵۵*	۰/۰۳۵	۰/۰۲۹	۰/۰۲۸
تعهد	۰/۳۱۰**	۰/۲۹۳**	۰/۲۴۲**	۰/۲۶۶**	۰/۲۰۷**

* همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

جدول بالا نشان می دهد که سبک های هویتی اطلاعاتی و هنجاری و تعهد با سلامت روانی؛ افسردگی، اضطراب، اختلال در عملکرد اجتماعی و نشانه های جسمانی رابطه معنی دار دارند که

شدت رابطه برای سبک هنجاری بیشتر می‌باشد. سبک هویت سردرگم یا اجتنابی با سلامت روانی و مقیاس‌های فرعی آن رابطه منفی دارد.

بحث و نتیجه

در پژوهش حاضر با استفاده از روش آماری تحلیلی عاملی، اعتبار سازه و پایایی پرسشنامه سبک هویت بررسی شد. نتایج نشان داد که پرسشنامه مذکور از ضرایب پایایی و همسانی درونی مناسبی برخوردار است و نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات برزونسکی (۱۹۹۲) و وایت و همکارانش (۱۹۹۸) شباهت دارد. بررسی دقیق این پرسشنامه نشان می‌دهد که ماده‌های این پرسشنامه با ابعاد و وجوه مختلف سبک‌های هویت مرتبط هستند و لذا انتظار می‌رود که این پرسشنامه سبک‌های هویت را در آزمودنی‌های حداقل دارای سواد پنجم ابتدایی مورد سنجش قرا دهد. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که پرسشنامه سبک هویت از اعتبار بالایی برخوردار بوده و در نتیجه می‌تواند ابراز مناسبی برای تحقیق و پژوهش در حوزه شکل‌گیری هویت و پردازش اطلاعات مربوط به خویشتن باشد. در مجموع ضرایب همبستگی بین نمره‌های آزمودنی‌ها در پرسشنامه سبک هویت و سلامت عمومی گلدبرگ و خرده مقیاس‌های آن معنی‌دار هستند.

محدودیت‌های تحقیق

تحقیق حاضر فقط بر روی دامنه سنی ۱۴ تا ۲۰ سال و دارای تحصیلات متوسطه صورت گرفته است. بنابراین توصیه می‌شود بر روی گروه‌های سنی پایین‌تر و گروه‌های سنی بالاتر با تحصیلات متفاوت نیز اجرا و بررسی شود. همچنین بر روی جمعیت‌های بالینی و غیربالینی اجرا شود و با هم مقایسه شوند و رابطه سبک‌های هویت با متغیرهای شخصیتی مختلف بررسی گردد. در مجموع این اطلاعات می‌تواند موجب مداخله مناسب‌تری برای افراد هر سبک گردد.

پرسشنامه سبک هویت (ISI-6G)

لطفاً هر جمله را به دقت بخوانید و روبه روی پاسخ مناسب ضربدر بزنید. جواب درست و غلطی وجود ندارد. اولین واکنش شما به هر سؤال باید جواب شما باشد.

کاملاً موافق	تاحدودی موافق	مطمئن نیستم	تاحدودی مخالف	کاملاً مخالف	گویه‌ها
					۱- نسبت به اعتقادات دینی خود علم و آگاهی دارم.
					۲- درباره آنچه باید در زندگی‌ام انجام دهم ساعت‌ها فکر کرده‌ام.
					۳- به آنچه در زندگی انجام می‌دهم مطمئن نیستم.
					۴- براساس ارزش‌هایی که با آنها تربیت شده‌ام عمل می‌کنم.
					۵- ساعات زیادی را به خواندن و بحث با افراد درباره اعتقادات دینی‌ام می‌گذرانم.
					۶- وقتی با شخصی مسأله‌ای را مطرح می‌کنم، سعی می‌کنم نقطه نظرات او را درک کنم.
					۷- می‌دانم در آینده چه کاری را می‌خواهم انجام دهم.
					۸- درباره ارزش‌هایی که در پیش دارم نگران نیستم، هرچه پیش آید خوش آید.
					۹- درباره‌ی اعتقادات دینی‌ام اطمینان واقعی ندارم.
					۱۰- طوری بزرگ شده‌ام که می‌دانم چه کار کنم.
					۱۱- مطمئن نیستم که چه ارزش‌هایی را واقعاً حفظ کنم.
					۱۲- می‌دانم که دولت و کشور به چه سمتی باید پیش بروند.
					۱۳- اگر نسبت به مشکلات خود نگران نباشم، معمولاً خود به خود حل می‌شوند.
					۱۴- مطمئن نیستم که در آینده چه می‌خواهم چه کاری را انجام دهم.
					۱۵- احساس می‌کنم کاری را که انجام می‌دهم (یا انجام داده‌ام) مناسب من است.
					۱۶- زمان زیادی را صرف خواندن و یا سعی در فهم مسایل سیاسی کرده‌ام.
					۱۷- هم‌اکنون درباره آینده فکر نمی‌کنم، تا آن موقع هنوز وقت بسیار است.
					۱۸- زمان زیادی را صرف صحبت با مردم کرده‌ام تا اعتقاداتی پیدا کنم که بکارم آید.
					۱۹- هرگز شک جدی درباره اعتقادات دینی خود نداشته‌ام.
					۲۰- مطمئن نیستم چه شغلی برای من مناسب است.
					۲۱- از زمان جوانی می‌دانستم می‌خواهم چه کاره شوم.
					۲۲- دارای مجموعه‌ای از اعتقادات قوی هستم که در موقع تصمیم‌گیری از آنها استفاده می‌کنم.
					۲۳- بهتر است یک سری اعتقادات محکمی داشته باشیم تا اینکه به عقاید مختلفی رو آوریم.

				۲۴- وقتی مجبور می‌شوم تصمیم بگیرم، تا آنجا که امکان دارد منتظر می‌شوم ببینم چه رخ می‌دهد.
				۲۵- وقتی مسأله‌ای دارم برای فهم آن بسیار فکر می‌کنم.
				۲۶- بهتر است در مواقع مشکل از متخصصین (پزشک، وکیل، معلم و ...) نظر خواهی کنیم.
				۲۷- زندگی را جدی نمی‌گیرم فقط سعی دارم از آن لذت ببرم.
				۲۸- بهتر است مجموعه‌ای از ارزشها را در اختیار داشته باشیم تا اینکه بخواهیم گزینه‌های ارزشی دیگر را مورد ملاحظه قرار دهیم.
				۲۹- تا آنجا که ممکن است به مشکلات فکر نمی‌کنم.
				۳۰- می‌تواند مشکلات من یک مبارزه جالبی باشند.
				۳۱- از مشکلاتی که مرا به فکر فرو می‌برند دوری می‌کنم.
				۳۲- وقتی راه‌حل مشکل را می‌یابم دوست دارم همان را دنبال کنم.
				۳۳- وقتی تصمیم می‌گیرم زمان زیادی را صرف تا درباره انتخاب خود فکر کنم.
				۳۴- دوست دارم کارها را همان‌طور که والدین اصرار به انجام آن دارند، انجام دهم.
				۳۵- دوست دارم به مشکلات خود فکر کنم و به روش خود آنها را حل نمایم.
				۳۶- اگر از مشکل بالقوه‌ای چشم‌پوشی کنم، کارها معمولاً حل می‌شوند.
				۳۷- وقتی مجبور شوم تصمیم بزرگی بگیرم، دوست دارم تا آنجا که ممکن است درباره آن اطلاعات کسب کنم.
				۳۸- وقتی متوجه شوم مشکلی باعث نگرانی من می‌شود از آن دوری می‌کنم.
				۳۹- مردم نیاز دارند که به یک سری ارزشها جهت زندگی کامل پایبند باشند.
				۴۰- بهتر است هنگام مشکل با دوستان و آشنایان مشورت کنیم.

منابع

۱. هاشم زاده، ایرج و همکاران (۱۳۷۹). استرس شغلی و رابطه آن با سلامت روان در کارکنان بیمارستان‌های شهر شیراز، فصلنامه اندیشه و رفتار. سال ششم شماره ۲ و ۳ ۱۳۷۹
2. Adams, G. R., Abraham, K. G., & Markstrom, C. A. (1987). The relations among identity development, self-consciousness, and self-focusing during middle and late adolescence.
3. *Developmental psychology*, 23,292-297
4. Adams, G. R., & Fitch, S. A. (1982) Ego stage and Identity status development: A cross-sequential analysis *Journal of personality and social psychology*, 43,574-583.
5. Adams, G. R., Shea, J. & Fitch, S. A. (1979). Toward the development of an objective assessment of ego - Identity status. *Journal of youth and adolescence*, 8, 223-237
6. Bennion, L. D & Adams, G. R (1986) A Revision of the extended version of the objective measure of ego Identity status. *Journal of youth and adolescent Research*, 1, 183-198.

7. Berzonsky, M. t(1989). Identity style: conceptualization and measurement. *Journal of adolescent Research*, 4, 208-282.
8. Berzonsky, M. (1992_a). Identity style and coping strategies. *Journal of personality* 60, 771-788.
9. Berzonsky, M. Da & neimeyer, G. J. (1988). Identity status and personal construct systems. *Journal of adolescent* 11, 195-204.
10. Berzonsky, M. (1994). Ego Identity status and Identity processing orientation The moderating role of commitment. *Journal of Research in personality*, 28. 425-432.
11. Berzonsky, M. D. & Sullivan, C. (1442). Social – cognitive aspects of Identity style: Need for cognitive, experientail openness and Introspection, *Journal of adolescent Research*, 7, 140-155.
12. Bourne, E. (1978) The status of Research on ego Identity: A review and appraisal pat I and II. *Journal of Youth and Adolescent*, 7. 371-392.
13. Christopherson, B. B and et al (1988) Dirersityin reported motivations for substance use as a function of ego Identity development. *Journal of Adolescent Research*. 3. 141-152.
14. Dyk, P.H 7 Adams, G. R (1990). Identity and Intimacy *Journal of Youth and Adolescent*. 19. 91-110.
15. Jones, R. M. (1992) Ego Identity and Adolescent problem behavior. *Adolescent Identity formation: Advanced In Adolescent. Development* vol. 4. 216-233.
16. Jones, R. M. and et al (1994). Revised classification criteria for the extended objective measure of ego Identity status. *Journalg of adolescence*. 17, 533-549.
17. Jones, R. M. & et al (1988). Ego Identity and substance use. *Personality and Identity difference*, 10, 625-631.
18. Marica, J. E (1980) Identity in Adolescence. *Handbook of Adolescent psychology* New York: John Wiley.
19. Marcia, J. E and et al (1993) Ego Identity: A Handbook for psychosocial Research. New York: springer-verlag.
20. Rotheram-Borus, M. J. (1989) Ethnic differences in adolescentc Identity status and associafed behavior problems. *Journal of adolescent*, 12, 361-374.
21. Streitmatter, J. (1943) Identity status and Identity style: A replication study. *Journal of adolescence*, 16, 211-216.
22. Waterman, A. S (1988) Identity status theory and Erikson, theory: communalities and differences. *Developmental Review* 8, 185-208.
23. Rotheram-Borus, M.J. (1989) Ethnic differences in adolescentc Identity status and associafed begavior problems. *Journal of adolescent*, 12, 361-374.
24. Streitmatter, J. (1943) Identity status and Identity style: A replication study. *Journal of adolescence*, 16, 211-216.
25. Waterman, A. S (1988) Identity statys theory and Erikson, theory: communalities and differences. *Developmental Review* 8, 185-208.
26. White, J. M. and et al (1998) The Identity style Inventory: A Revision with A Sixth-Grade Rereading Level (ISI-6G). *Journal of Adolescent Research*, VOL, 13 No. 2 223-245.